

Het Huis Harmelen

Dit Huis is reeds in het laatst der 13e eeuw bekend geweest en men gelooft, dat het gebouwd zou zijn door een jongeren zoon uit het geslacht *Van Woerden*, dat zich daarna *Van Harmelen* vernoemd heeft.

Deze was *Gerrit van Harmelen*, Ridder geslagen door *Graaf Floris V*. Dit Huis is in de 14de eeuw door huwelijk van *Alijd van Harmelen*, met *Dirk van Zuilen*, gekomen in het geslacht *van Zuilen*.

Deze *Dirk van Zuilen* heeft, uit zijn vrij eigen goed, 43 morgen lands, gelegen te Harmelen, in het gerecht van den Proost van Oud-Munster, met het huis en de hofstede daarop staande, opgedragen aan *Hendrik van Boechout*, Abt van St. Paulus te Utrecht, in het jaar 1348.

Zijn zoon *Zweder van Zuilen* werd met dat zelfde huis en land beleend in het jaar 1381.

Terwijl hij dit Huis bezat, werd het, in het jaar 1374 door Hertog *Albrecht van Beijeren* ingenomen, geplunderd en verbrand.

Na *Zweder's* dood ontving *Dirk van Zuilen* de beleening, op 3 October in het jaar 1415, die het huis, dat toen reeds weer schijnt te zijn herbouwd geweest, den Leenheer weer opgedragen heeft, ten behoeve van *Dirk van Zuilen*, zijn zoon, die daarmede beleend werd op 6 Januari 1435. Na zijn dood is het leen weer verstorven op zijn oudsten zoon *Dirk van Zuilen*, die nu, uit de erfenis van zijne moeder *Jozina van de Haar*, het Huis de Haar en andere statelijke goederen bekomen hebbende, het *Huis Harmelen*, met bewilliging van den Abt van St. Paulus, in het jaar 1462, uitgeslagen heeft tot een achterleen van zijn Huis de Haar, ten behoeve van *Gijsbert van Zuilen*, zijn jongeren broeder.

Ten tijde van dezen *Gijsbert van Zuilen* ontstond een zwaren oorlog tuschen de stad *Utrecht*, op de eene, en *David van Bourgondië*, Bisschop aldaar, benevens zijn medehelpers, de *Hollan-*

ders, aan de andere zijde, waarin *Gijsbert*, eerst de partij van den Bisschop, en naderhand die van de stad Utrecht gehouden heeft, waarvan zijn broer op dien tijd, eerste Burgemeester was, en veel invloed had. Tot meerdere zekerheid nu, van zijn trouw, gaf hij aan die Stad het Huis Harmelen over, en stond toe, dat men daarin eene bezetting van krijgsknechten leidde, waarop *Joost van Lalain*, Heer van *Montigny*, te dier tijd *Stadhouder van Holland*, benevens *Petit Salasart*, een voornaam krijgsoverste, met 4000 ruiters en onderscheidene stukken kanon, den 14en Juli des jaars 1481, voor het Huis Harmelen kwam, dat aanstands tot overgaaf gedwongen, en naderhand beroofd en verbrand werd, terwijl zij 22 gevangenen meevoerden.

Na den dood van *Gijsbert*, welke omtrent het jaar 1492 voorviel, is de beleening gekomen op zijn zoon *Dirk van Zuilen*, ten wiens behoefte het Huis Harmelen den 27en Oct. 1536, op een plechtige wijze door de Heeren Staten des Lands van Utrecht, voor eene Riddermatige Hofstad erkend werd.

Huis Harmelen, Sept. 1936.

C. DE WAAIJER.

(Overgenomen uit: Utrechtsch Plakkaatboek en De Oude Chroniken en Historiën van Holland en Utrecht van W. van Goudhoeven.
